

SYLLABUSS

Naziv studija: Studij **pedagogije**

Naziv modula: **Pedagogijska znanost**

Naziv kolegija: **Povijest i filozofija pedagogije**

Ime nastavnika: Prof. dr. sc. **Ivan Dumbović**

Status kolegija: **obvezatni**

Uvjeti: **nema**

Oblik nastave: **predavanja/seminari**

Broj ECTS bodova: **5**

Ispit: **Pismeni i usmeni**

Ciljevi kolegija:

Uvođenje studenata u brojna povijesna praktična i teorijska (posebice filozofska) pedagoška iskustva. Osposobljavanje za uočavanje i poznavanje cjelovitog uzročno-posljedičnog odnosa konkretne povijesne pedagoške stvarnosti u kontekstu s društveno-političkim, vjerskim, ekonomskim i inim konkretnim uvjetima.

Upoznavanje studenata s brojnim povijesnim praktičnim iskustvima i s mislima o pedagoškoj problematici. Naglašavanje zapostavljenih («nepoznatih») pozitivnih iskustava i naročito povijesnih iskustava o danas (i vječno) aktualnoj pedagoškoj i pedagogijskoj problematici.

Sadržaj kolegija:

Povijest pedagogije i filozofija pedagogije kao znanstvena disciplina. Povijest pedagogije kao jedino cijela pedagogija. Teorijska i filozofska misao kao temelj pedagogijskih nazora i vladajućih nazora o praksi i teoriji odgoja.

Povijesni pregled prvih poznatih nam misli o pedagoškoj problematici. Djelovanje i utjecaji antičke pedagoške prakse (Sparta, Atena, Rim) i pedagogijske misli (Predsokratovci, Pitagora, Sofisti, Sokrat, Platon, Aristotel, Seneka, Quintilianus). Srednjovjekovni odgoj i filozofska pedagoška misao, pojava srednjovjekovnih sveučilišta, humanistički odgoj i misao (Roterdamski, Montaigne, Rabelais). Utemeljenje pedagogije i pedagogijskog sustava (Vives, Komenský). Prinosi pedagoškoj praksi i teorijskoj misli: J. Locke, J.-J. Rousseau, Helvetiusa, Kanta, Fichtea, Herbarta, Deweya i drugih.

Studentske obveze:

Studenti su dužni učiniti pregled odabranih misli iz pročitane literature, napisati jedan seminarski rad s obvezom sažetka koji će podijeliti ostalim koleg/icama/ama, napisati izvješće o posjetu nekoj izložbi i slično. Vođenje evidencije o odslušanim seminarskim temama (svaki je student obavezan postaviti dva do tri pitanja uz svaku temu i uzeti svoj primjer sažetka). Na usmenom dijelu ispita biti će vrednovano naprijed navedeno.

Tjedni raspored rada

1. tjedan

Predstavljanje plana i programa kolegija, specifičnosti kolegija, upoznavanje s pojedinačnim studentskim obvezama, osnovne obavijesti o priručnoj literaturi. Na seminaru dogovor o načinu pisanja seminarskog rada, posebice sažetka, podjela predloženih tema i prihvaćanje tema koje će studenti predlagati.

2. tjedan

Povijesni pregled ciljeva odgoja i teorijskih pogleda u konkretnom društvenom kontekstu i konkretna društvena uvjetovanost odgoja. U vrijeme seminara studenti će dobiti detaljnije upute o osnovnoj literaturi za prve seminarske radove i pojedinačno će imati opširnije konsultacije.

3. tjedan

Misli o odgoju prema Homeru, Ezopu, Pitagori, Konfuciju te predsokratovaca, sofista i Sokrata. Na seminaru tema o Sokratovu doprinosu pedagogiji.

4. tjedan

Filozofija Platona i Aristotela i pedagoški pogledi. Seminarski rad/ovi o Platonu i Aristotelu.

5. tjedan

Odgoj u antičkoj Sparti i Ateni

6. tjedan

Antički Rim (Seneka, Quintilianus) pedagoški pogledi i odgojna praksa.

7. tjedan

Srednjovjekovni feudalni odgoj. Uloga kršćanstva, pojava srednjovjekovnih sveučilišta.

8. tjedan

Doprinos pedagogijskoj misli E. Roterdamskog i M. Montaignea.

9. tjedan

Doprinos F. Rabelaisa

10. tjedan

Utemeljenje pedagogije, pojedinih pedagogijskih disciplina i pedagogijskog sustava – J. A. Komenský.

11. tjedan

Utjecaj Lockeovih pedagoških nazora i nazora J.-J. Rousseaua.

12. tjedan

Helvetius i ostali predstavnici prosvjetiteljstva, socijalisti utopisti i njihovi pedagoški nazori.

13. tjedan

Kant, Fichte, Pestalozzi, Herbart

14. tjedan

J. Dewey, reformni pravci na prijelazu XIX/XX stoljeća, radna škola, A.S. Makarenko.

15. tjedan

Cjelovit pregled pojedinih pedagoških pitanja tijekom povijesti i usporedbe.

LITERATURA:

(obvezatna)

Quintilianus, M. F. (1985.) OBRAZOVANJE GOVORNIKA, Veselin Masleša, Sarajevo.

Rabelais, F. (2004.) GARGANTUA I PANTAGRUEL, Matica Hrvatska, Zagreb.

Komenský, J. A. (1900.) VELIKA DIDAKTIKA, HPKZ, Zagreb.

Hufnagel, E. (2002.) FILOZOFIJA PEDAGOGIKE, Demetra, Zagreb

(dopunska)

Rousseau, J.-J. (1887.) EMIL ILI OB UZGOJU, Zagreb

Makarenko, A. S. (1947.) PEDAGOŠKA POEMA, Zagreb.

Dumbović, I (2005.) PEDAGOZI ZNAČAJNI ZA PRAKSU I TEORIJU ODGOJA, Lekenik.